

*НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ*

*НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА*

КАФЕДРА ЛІСІВНИЦТВА

Науково-практичний семінар

***«Професійний вклад в українську лісівничу
науку та освіту
професора Олексія Олександровича Салганського»***

(до 105-річниці від дня народження)

Програма-запрошення

25 листопада 2024 року о 10⁰⁰

*м. Київ, Національний університет біоресурсів і
природокористування України, навчальний корпус №1, ауд. 97*

Програма науково-практичного семінару

10⁰⁰ Відкриття науково-практичного семінару, представлення гостей, вітальне слово

Директор ННІ проф. Василюшин Р. Д., директор НДІ Бала О. П., завідувач кафедри лісівництва, доц. Пузріна Н. В.

10¹⁵ Життєвий шлях та професійний вклад в українську лісівничу науку Салганського О. О.

Завідувач Навчальної лабораторії «Музей лісових звірів та птахів ім. професора О. О. Салганського», асис. каф. лісівництва Гуржій Р. В., доц. Смаголь В. М.

10⁴⁵ Внесок професора Салганського О. О. у розвиток лісівничої освіти, науки та практики України, спогади про вчителя та наставника у виробничій, науковій та освітянській діяльності

проф. Маурер В. М., проф. Лакида П. І., проф. Калініченко О. А., проф. Ковалевський С. Б., проф. Марчук Ю. М., доц. Смаголь В. М., співробітники ННІ ЛіСПГ., Курдюк О. М., Тищенко В. М., Гринь В. А., Гулик І. Т., Жила С. М., Новицький В. П.

11³⁰ Спогади рідних Салганського О. О.

12⁰⁰ Подяка гостям, учасникам.

Покликання для приєднання онлайн

<https://meet.google.com/ubm-midq-bbi>

**НЕВТОМНИЙ ЗАХИСНИК ПРИРОДИ, ПРОФЕСОР
САЛГАНСЬКИЙ ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ
(1919–2010)**

Олексій Олександрович Салганський народився 18 вересня (за паспортом 25 листопада) 1919 р. у селі Ягідна Нижегородської губернії в сім'ї священнослужителя.

Дитинство Олексія Олександровича тривало недовго. В 15 років, маючи за плечима церковно-приходську освіту, викладав грамоту в лікнепі. Закінчив робітфак. Спроби продовжити освіту тривалий час вінчалися невдачею – позначалося соціальне походження. Тим не менш, у 1938 році О. О. Салганський зарахований студентом хутового інституту ім. Мікояна. В інституті знайомство з професором П. О. Мантейфелем переросло у справжню дружбу, яка визначила Олексію Олександровичу подальшу долю, світогляд і життєві цінності.

У листопаді 1941 року Олексій Олександрович брав участь у боях з оборони Москви – у складі Панфіловської дивізії. Після того, як німецькі війська були відкинуті від Москви, студентів старших курсів московських

вузів повернули до навчання і дали можливість його закінчити. Після отримання диплома О. О. Салганського направили до кулеметного училища, а через 5 місяців, отримавши звання молодшого лейтенанта, він був призначений помічником командира взводу однієї з штрафних рот. З прибуттям на фронт, після легкого поранення Олексій Олександрович став командиром взводу ПТР 615 стрілецького полку 167 стрілецької дивізії, брав участь у боях за міста Суми, Чернігів, Київ.

Брав участь у звільненні Житомира у грудні 1943 року, у лютому 1944 року – в Корсунь-Шевченківській операції, а в березні 1944 року звільняв с. Старокостянтинов. Подальший шлях проходив через Бучач, Городок, Тернопіль, Стрий, Дрогобич, Станіслав (Івано-Франковськ), де відбувалися запеклі бої, особливо пов'язані з форсуванням Дністра.

Далі дивізія була направлена на допомогу Чехословачії, яка повстала проти окупантів. На території Моравської Острави Олексій Олександрович був тяжко поранений і більше не брав участі в боях.

Після п'ятимісячного лікування в госпіталях О.О. Салганський працював спеціалістом-кінологом при школі підвищення кваліфікації офіцерів (м. Москва), викладачем мисливствознавства у відділі собаківництва.

У грудні 1945 року Олексій Олександрович був демобілізований за інвалідністю та зайняв посаду начальника сектора мисливських господарств військової академії ім. Фрунзе. Втім, професор П. О. Мантейфель переконав, що його місце в науці. Незабаром Олексій Олександрович вже працював у Київському зоопарку на посаді голови комісії з рідкісних та зникаючих видів тварин.

У 1948 році прийнятий в аспірантуру Інституту тваринництва "Асканія-Нова". За сумісництвом завідував секцією копитних місцевого зоопарку. Наукові пошуки склалися в кандидатську дисертацію "Пантові олені на півдні України (новий метод утримання – domestикація)", яка була успішно захищена в 1952 році. У цьому ж році Олексій Олександрович був обраний за конкурсом на посаду доцента Київського лісогосподарського інституту, де він працював до 2004 року.

Багато років О. О. Салганський проводив дослідження і розробив методику одомашнення лося. У 1976 році він захистив докторську дисертацію на тему „Одомашнення диких копитних (введення в культуру тваринництва нових диких видів)” та став професором.

Довгий час Олексій Олександрович був членом ради ВАК за спеціальністю „Мисливствознавство та звірівництво”, головою комісії з сучасної domestикації при вченій раді Інституту генетики РАН. Брав активну участь у популяризації вітчизняної мисливськознавчої науки – виїжджав на конгреси та симпозіуми в Болгарію, Угорщину, Германію, Чехословаччину, Португалію, США.

Протягом більш як 50 років роботи на факультеті Олексій Олександрович викладав ряд дисциплін біологічного характеру: „Біологія лісових звірів та птахів”, „Лісова зоологія”, „Мисливствознавство”, „Охорона природи”, а з відкриттям спеціалізації „Мисливське господарство” – „Біологія

та етологія мисливськопромислових звірів”, „Дичинорозведення”, „Техніка мисливського промислу”, „Звірівництво”, „Мисливське собаківництво”.

За доблесть і відвагу Олексій Олександрович нагороджений 4-ма орденами "Вітчизняної Війни" першого та другого ступенів, орденом "Богдана Хмельницького", 28-ю медалями і відзнаками., серед яких „За звільнення Чехословаччини” та „За перемогу над Німеччиною”.

З 1952 року О. О. Салганський працював над створенням на лісогосподарському факультеті музею лісових звірів та птахів. Нині цей унікальний музей носить його ім'я.

Професор О.О. Салганський є автором навчального посібника „Птицы и звери наших лесов” (1964), двох монографій: „Зоопарк Асканія- Нова”(1963) та „Одомашивание диких копытных”(1994), опубліковано близько 100 наукових статей.

Олексія Олександровича Салганського безумовно можна вважати апологетом українського мисливствознавства – його учні трудяться на всіх вертикалях лісової і мисливської галузі України, продовжують справу наставника в провідних наукових установах країни.

Олексій Олександрович достойно виховав двох дітей: доньку Олену (ветеринар за фахом) та довгоочікуваного сина – Олександра, який також продовжив батьківську стежу.

Складний та тернистий шлях відомого мисливствознавця закінчився на 92-му році життя 13 листопада 2010 року. Похований він на кладовищі у селі Хотів Києво-Святошинського району.

Співробітники та випускники згадують Олексія Олександровича як ерудовану, працюовиту та інтелігентну Людину. Незабутніми у пам'яті колишніх студентів лишаються заняття з „Біології лісових звірів та птахів”, які проводив О. О. Салганський. Світла пам'ять про Олексія Олександровича завжди буде жити у наших серцях, адже його праці й досі вивчають студенти нашого Інституту.